

**RENDESZET ISMERETEK  
EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA  
JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ  
A MINTAFELADATOKHOZ**

---

**Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok**

1. A büntetések egy része szabadságvesztés. Soroljon fel kettőt a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának törvényben meghatározott céljai közül! 2 pont

A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott **joghátrány** érvényesítése, valamint a végrehajtás alatti reintegrációs tevékenység eredményeként annak elősegítése, hogy az elítélt szabadulás után a társadalomba sikeresen visszailleszkedjen, és a társadalom **jogkövető** tagjává váljon.

*Megjegyzés: minden tartalmilag helyes válasz elfogadható.*

2. Igaz vagy hamis az alábbi állítás? A megfelelő választ húzza alá! 2 pont  
Döntését röviden indokolja!

„A jogszabályok utólagos alkotmányossági vizsgálatát előzetes normakontrollnak nevezzük.”

Igaz Hamis (1 pont)

Indoklás: **Az utólagos ellenőrzés nem lehet előzetes.** (1 pont)

3. Írja a meghatározások mellé a hozzájuk illő megnevezéseket! 2 pont

Meghatározás	Megnevezés
Az állam legfelsőbb szintű végrehajtó és államigazgatási szerve, a miniszterek testülete.	<b>Kormány</b>
Magyarország népképviselői szerve, a népszuverenitás közvetett megvalósítója, a törvényhozó hatalmat megtestesítő legfőbb államhatalmi és népképviselői szerv.	<b>Országgyűlés</b>
Alapvető rendelkezéseket tartalmaz az állami, társadalmi rendre, a hatalomgyakorlás és a döntéshozatali rendszer szervezetére.	<b>Alaptörvény</b>
Az azonos pártok által a parlamenti tevékenységük összehangolására és a pártjuk politikai érdekérvényesítésre létrehozott csoport.	<b>Frakció</b>

*Bármely két helyes válasz 1 pontot ér.*

4. Hasonlítsa össze az erkölcsi és a jogi normákat a megadott szempontok alapján! 2 pont

Melyiket jellemzi? írott, íratlan, betartása kötelező, betartása ajánlott, társadalmi elvárás, szankcionált.

Erkölcsi normák: **íratlan, betartása ajánlott, társadalmi elvárás**  
Jogi normák: **írott, betartása kötelező, szankcionálható**

5. Húzza alá, hogy igaz vagy hamis az alábbi állítás! Döntését röviden indokolja! 2 pont  
 „A mediáció a deviáns jelenségek közé tartozik.”

Igaz **Hamis** (1 pont)

Indoklás: deviancia: **(viselkedési) eltérés, elhajlás, eltévelyedés** (1 pont)  
 mediáció: **közvetítés, egyeztetés, békéltetés**

6. Húzza alá, hogy a felsoroltak közül ki jogosult a helyszíni bírság kiszabására! 1 pont

- a) **Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszerve**
- b) **Hivatásos katasztrófavédelmi szerv arra felhatalmazott ügyintézője**
- c) Önkormányzati segédfelügyelő
- d) **Közterület-felügyelő**

*Csak a helyes felsorolás megadása esetén jár az 1 pont.*

7. Egészítse ki a hiányzó felsorolást, és írja a pontozott vonalra a helyes megoldást! 2 pont

A szabálysértési eljárásban a bizonyítás eszközei:

- a) Tanúvallomás
- b) **A terhelt vallomása**
- c) Szakvélemény
- d) **A tárgyi bizonyítási eszköz**
- e) **Az okirat**

*Csak a helyes felsorolás megadása esetén jár a 2 pont.*

8. Aláhúzással jelölje meg a helyes választ! 1 pont

Aki mást a szabálysértés elkövetésére szándékosan rávesz:

- a) elkövető.
- b) segítő.
- c) **felbujtó.**
- d) társtettes.

9. Tegye sorrendbe és írja a számok mellé a büntetőeljárás szakaszait! 1 pont

bírószági szakasz, nyomozati szakasz, ügyészségi szakasz

<b>A büntetőeljárás szakaszai</b>	
1.	<b>nyomozati szakasz</b>
2.	<b>ügyészségi szakasz</b>
3.	<b>bírószági szakasz</b>

*Csak a helyes sorrend megadása esetén jár az 1 pont.*

10. Egészítse ki a kriminológia és a kriminalisztika fogalmát! 3 pont

A kriminalisztika alkalmazott **bűnügyi tudomány**, mely kutatásai során felhasználja a **természettudományok** és a **társadalomtudományok** eredményeit is.  
A kriminológia az **ember** és a **bűnözés** kapcsolatával foglalkozó tudomány.

11. Rendvédelem történeti múltidéző. 3 pont

Döntse el az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak!

Döntését az állítások után írt X-szel jelölje meg!

Jele	Az állítás tartalma	IGAZ	HAMIS
A	A X. században kialakult királyi vármegyék élén a várnagy állt.		X
B	Az Országos Honvédelmi Bizottmány Kossuth Lajos elnökletével működött.	X	
C	A Magyar Királyi Csendőrség felállítását az 1882. évi III. tc. rendelte el.		X

12. Olvassa el a kérdéseket, és húzza alá a helyes választ! 3 pont

A) Melyik az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv központi irányító szervezete az alábbiak közül?

- a) Terrorelhárítási Központ
- b) Országos Rendőr-főkapitányság**
- c) Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
- d) Alkotmányvédelmi Hivatal

B) Aláhúzással jelölje meg a hivatásos állomány tagjával szemben a fegyelmi eljárás lezárásaként alkalmazható leg súlyosabb fenytést a(z) alábbiak közül!

- a) Szolgálati viszony megszüntetése
- b) Lefokozás**
- c) Alacsonyabb szolgálati beosztásba helyezés

C) A felsoroltak közül mely állampolgári jog korlátozásával **nem** jár együtt a rendészeti szervek hivatásos szolgálati jogviszonya? Aláhúzással jelölje ezt!

- a) Gyülekezési jog
- b) Egyesüléshez való jog
- c) A művelődéshez való jog**
- d) A szabad mozgás és a tartózkodási hely szabad megválasztása

13. A kommunikációnak lehet verbális és nem verbális változata. Húzza alá, hogy a felsorolásban melyek a verbális kommunikációs csatornák! 2 pont

- a) Írásbeli közlés
- b) Mimika
- c) Tekintet
- d) Szóbeli közlés
- e) Helyesírás

14. Párosítsa össze az alábbi fogalmakat a hozzájuk illő definícióval! Figyeljen arra, hogy egy definícióval több van a felsorolásban! 3 pont

Jele	Fogalom	Definíció
A)	Konfrontáció	1. Az egyének települések, országok és kontinensek közötti vándorlása.
B)	Szegregáció	2. Éles szembenállás, erőszakos összecsapás, amelyben érvek helyett az erőszak eszközeit használják a szembenálló felek.
C)	Migráció	3. Mozgékonyság, mozgathatóság; a társadalmi helyzet megváltoztatása.
		4. Elválasztás, elkülönítés, szétválasztás; társadalmi csoportok területi elkülönülése.

A) 2.      B) 4.      C) 1.

15. Egészítse ki a katasztrófák eredetét és jellegét bemutató táblázatot! 2 pont

Eredete	természeti		civilizációs		
Jellege	<b>földtani</b>	technikai	<b>meteorológiai</b>	társadalmi	<b>biológiai</b>

*Bármely két helyes válasz 1 pontot ér.*

16. Húzza alá a felsorolásban a tiszti rendfokozatokat! 3 pont

- a) Őrmester
- b) Százados
- c) Törzszászlós
- d) Hadnagy
- e) Főtörzsőrmester
- f) Főhadnagy

---

17. Sorolja fel a szabadságvesztés végrehajtásának fokozatait a legenyhébbel kezdve!

3 pont

1. Fogház
2. Börtön
3. Fegyház

18. Húzza alá, hogy a felsorolásban melyek a személy- és vagyonőr támadáselhárító eszközei!

2 pont

- a) Vegyi eszköz (gázspray)
- b) Gumibot
- c) Órkutya
- d) Bilincs
- e) Lőfegyver
- f) Testi kényszer

*Bármely két helyes válasz 1 pontot ér.*

19. Aláhúzással jelölje a szabálysértésért alkalmazható büntetéseket!

3 pont

- a) Szabálysértési elzárás
- b) Kitiltás
- c) Pénzbírság
- d) Szabadságvesztés
- e) Közérdekű munka

---

**Szöveges, kifejtő feladatok**

20. A rendőri intézkedések és alkalmazásuk alapvető szabályai

15 pont

Mutassa be a rendőri intézkedésekkel szemben támasztott követelményeket, azok jogszabályi hátterét!

Ismereteit rendszerezve igyekezzen átfogó képet adni a megadott témáról!

A rendőri intézkedés célja, jogi alapjai  
Intézkedési alapelvek, követelmények és jelentőségük a rendőri intézkedésekben  
Kettőt közülük magyarázzon meg 1–4 mondatban!

**A rendőri intézkedések végrehajtásának egyik alapvető célja az emberi jogok tisztelete, oltalmazása és védelme, ugyanakkor a rendőr e jogokat korlátozza, illetve sérti. Ilyenkor a többség (társadalom) védelmében jár el a rendőr.**

**Az egyes követelményeket az Alaptörvény, a vonatkozó normák, illetve az 1994. évi XXXIV. rendőrségi tv., valamint a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelettel kiadott Rendőrség Szolgálati Szabályzata előírásai határolják körül.**

**Alapelvek: szükségesség, jogszerűség, szakszerűség, arányosság, objektivitás, eredményesség, biztonságosság.**

**A jogszerű feladat-végrehajtás, intézkedés alatt azt értjük, hogy a rendőr/személy- és vagyonőr a mindenkor hatályos jogszabályok és közjogi szervezetszabályozó eszközök (normatív határozatok, utasítások) maradéktalan megtartásával, az írásban rögzített tevékenység ellátása érdekében, az ott megjelölt kereteket nem meghaladóan látja el feladatait.**

**Az intézkedések alkalmazása sohasem lehet öncélú, azok csak a megbízó érdekkörében eljárva, szerződésben vállalt kötelezettségek végrehajtása érdekében és csak a szükséges ideig alkalmazhatóak.**

**Az arányosság – a szükségesség elvével együttesen – egyensúlyt biztosít az végrehajtott intézkedés típusa, az annak során alkalmazott eszköz és az intézkedéssel elérni kívánt cél között. Azt fejezi ki, hogy az alkalmazott intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.**

**Az intézkedés által elérni kívánt cél általában több módon érhető el, ennek megfelelően a személy- vagyontvédelmi feladatokat ellátó személy számára biztosítani kell a mérlegelés lehetőségét. A cél eléréséhez szükséges intézkedések és kényszerítőeszközök kiválasztásához nyújt támpontot a szükségesség és arányosság alapelve. Eszerint a feladatokat ellátó személynek a rendelkezésére álló lehetőségek közül azt kell kiválasztania, amely a legkisebb jogkorlátozással, a legkisebb sérüléssel vagy károkozással biztosítja az intézkedés eredményességét.**

**Az intézkedések fontos eleme a biztonságosság, ezért annak módját, helyét úgy kell megválasztani, hogy egyidejűleg szavatolható legyen a vagyonőr és az intézkedésében érintett személy biztonsága is.**

**Mindezek kellő szakértelemmel és az egyes taktikai eljárások készségi szintű, biztonságos, rutinos – de nem a figyelmetlenséget és hanyagságot eredményező rutinszerű – végrehajtásával biztosítani képes a legitim, hatékony és eredményes, azaz professzionális munkavégzést.**

---

## 21. A személy- és vagyonőr munkájának jellemzése

15 pont

A magánbiztonság területén a személy- és vagyonőrök jelentős szerepet látnak el megbízóik által meghatározott feladatok teljesítésében és ez által kis részben a közbiztonság erősítésében is.

A megtanultak alapján írja le a személy- és vagyonőr munkaterületének legfontosabb tartalmi elemeit!

Ön szerint mire képes az ezzel a szakképesítéssel rendelkező munkavállaló?

Tegyen egy összehasonlítást arra vonatkozóan, hogy mi a legfontosabb különbség a rendőr és a személy- és vagyonőr hatásköre között!

A szakképesítés munkaterületének rövid leírása:

- **Őrzést végez különböző védelmi szintű létesítményekben**
- **Ellátja a belső és a közterületi járőrszolgálatot, helyszín-ellenőrzést végez a riasztásra kivonuló szolgálat tagjaként**
- **Szállítmánykísérési feladatokat végez**
- **Biztosítja a pénz-, értékszállítást a létesítmény területén**
- **Parkolási ellenőrként szolgálatot teljesít**
- **Intézkedik rendkívüli eseményekkor, sürgőshelyzetekben, közveszély-elhárításban**
- **Elfogja a bűncselekményen és szabálysértésen tetten ért személyt**
- **Eltávolítja a rendezvényt akadályozó, zavaró személyeket**
- **Kezeli az összeköttetésre szolgáló és a telepített biztonságtechnikai eszközöket, rendszereket**
- **Alkalmazza a támadáselhárító eszközöket és a kényszerítő testi erőt a szakmai szabályok szerint**
- **Személyek és gépjárművek be- és kiléptetését végzi az őrutasításban előírtak szerint**
- **A szállítmányok, csomagok, okmányok ellenőrzését végzi az őrutasításban előírtak szerint**
- **Tájékoztatást ad az ügyfeleknek az intézkedés indokáról, a felhatalmazásáról, az intézkedés elleni panaszkezelés eljárásáról**
- **Helyszínbiztosítást végez**
- **Elsősegélynyújtást és újraélesztést végez**
- **Elemzi az információkat és rögzíti a szolgálati dokumentumokban**
- **Szolgálatot vesz fel, és ad át**
- **Együtműködik a feladat végrehajtásban érintett hatóságokkal**
- **Konfliktus- és stresszkezelést végez**

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- **Őrzést végezni különböző védelmi szintű létesítményekben**
- **Ellátni a belső és a közterületi járőrszolgálatot, helyszín-ellenőrzést végezni a riasztásra kivonuló szolgálat tagjaként**
- **Szállítmánykísérési feladatokat végezni**
- **Biztosítani a pénz-, értékszállítást a létesítmény területén**
- **Parkolási ellenőrként szolgálatot teljesíteni**



- 
- **Intézkedni rendkívüli eseményekkor, szüséghelyzetekben, közveszély-elhárításban**
  - **Elfogni a bñncselekményen és szabálysértésen tetten ért személyt**
  - **Eltávolítani a rendezvényt akadályozó, zavaró személyeket**
  - **Kezelnì az összeköttetésre szolgáló és a telepített biztonságtechnikai eszközöket, rendszereket**
  - **Alkalmazni a támadáselhárító eszközöket és a kényszerító testi erőt a szakmai szabályok szerint**
  - **Személyek és gépjárművek be- és kiléptetését végezni az őrutasításban előírtak szerint**
  - **A szállítmányok, csomagok, okmányok ellenőrzését végezni az őrutasításban előírtak szerint**
  - **Tájékoztatót adni az ügyfeleknek az intézkedés indokáról, a felhatalmazásáról, az intézkedés elleni panaszkezelés eljárásáról**
  - **Helyszínbiztosítást végezni**
  - **Elsősegélynyújtást és újraélesztést végezni**
  - **Elemezni az információkat és rögzíteni a szolgálati dokumentumokban**
  - **Szolgálatot felvenni és átadni**
  - **Együttműködni a feladat végrehajtásban érintett hatóságokkal**
  - **Konfliktus- és stresszkezelést végezni**

**A rendőr alapvető feladata a bñncselekmények megakadályozása, felderítése, a közbiztonság, a közrend és az államhatár rendjének védelme.**

**Míg a rendőr hivatalos személy, addig a személy- és vagyonőr még közfeladatot sem ellátó személy.**

**Míg a rendőr rendelkezik kényszerítő eszközökkel, a személy- és vagyonőr csak támadáselhárító eszközökkel.**

**Míg a rendőr intézkedései széles kört fednek le, addig a személy- és vagyonőr esetében ez elég szűk terület.**

22. Az azonosítás szerepe a nyomozásban

10 pont

Mutassa be az azonosítás lényegét a nyomozás során, az egyedi személyazonosítást lehetővé tevő nyomok, hangsúlyosan a kéznyom kriminalisztikai jelentőségét!

Írja le a kriminalisztikai azonosítás jelentőségét, az azonosságokat!

Mutassa be az azonosítás menetét!

Ismertesse az egyedi személyazonosítást lehetővé tevő nyomok fajtáit!

Írja le, hogy miért jelentősek a kéznyomok a kriminalisztikában!

Ismertesse a kéznyomok láthatóvá tételének kriminalisztikai módszereit!

**A krimináltechnikai vizsgálatok az azonosítást szolgálják. Az azonosítás célja a keresett és/vagy ellenőrzött személy vagy tárgy azonosságának kimondása vagy kizárása. Az azonosítás az azonosító objektumok begyűjtésével kezdődik (helyszíni nyomok, anyagmaradványok). Ezután következik az azonosító objektumok megvizsgálása, összehasonlító minták begyűjtése, vizsgálata.**

**Az azonosság megállapítása, részbeni azonosság, az azonosság kizárása.**

---

**Az egyéni személyazonosítás szempontjából az emberi test részei közül a kéz- és lábnyom a legfontosabb. Az azonosításnál legalább 9 meghatározó azonosító jelre van szükség.**

**Optikai eszközök, speciális fényforrások. Megfestés, porozás, vegyszeres eljárás. Méretarányos fénykép készítése az előhívott nyomokról.**